

For den, hvis Interesse ligger i den økonomiske Historie og som søger Overblik over dennes Mangfoldighed, vil Bogen utvivlsomt have stor Værdi, mens den teoretisk anlagte Økonom vil lede forgæves efter Bidrag til Forsknin-gen af det internationale og interregionale Varebytte.

Arne Lund.

Walter Hahn: DIE ERNÄHRUNGSWIRTSCHAFT EUROPAS IN DEN JAHREN 1936—1938. Gustav Fischer. Jena 1942. 85 S.

Dr. *Hahn*, der er Leder af det ernæringsøkonomiske Forskningsinstitut i Berlin, har i denne lille Bog offentliggjort en Del interessant Statistik om de europæiske Landes Levnedsmiddelforhold. Formaalet hermed har været en Undersøgelse af Europas Mulighed for Selvforsyning med Landbrugsvarer. Fremstillingen følger klare og enkle Linier og samler sig om tre Hovedpunkter: Jordens Frembringelser ved Menneskenes Hjælp, Husdyrenes Forbrug af Jordens Ydelser, og Menneskenes Forbrug af Jordens Ydelser samt Husdyrprodukter. Forfatteren sætter dog af Høflighedsgrunde i Overskriften »Boden — Mensch — Vieh« Menneskene før Kvæget.

Efter Dr. *Hahn's* Mening er Ernæringsstatistikken i Sammenligning med anden Statistik i højere Grad Udtryk for en afsluttet Proces. Derfor findes der ogsaa her større Mulighed for Kontrollering af Resultaterne, idet der findes Tællinger i Tværsnit af den sluttede økonomiske Proces. (Areal-tællinger, Høststatistik, Kvægtællinger, Mejeri- og Slagteristatistik m. v.). Bogens Fremstilling har i udstrakt Grad bragt saadanne Kontrolleringer i Anvendelse for at komme til de sikrest mulige Resultater. Og ikke alene er saadanne Kontrolleringer foretaget indenfor det statistiske Materiale fra hvert enkelt Land, men Muligheden for til en vis Grad at efterkontrollere Resultaterne fra de enkelte Lande ved at sammenligne disse med Resultaterne fra andre Lande med lignende landøkonomisk Struktur, er ogsaa udnyttet.

Bestaar der, efter at der paa ovenfor beskrevne Maade er taget Hensyn til mulige Fejl i Statistikken, stadig Forskelle i Landenes Forbrug (pr. Individ, maalt i Kalorier), saa maa det blive Fysiologernes Sag at opspore og forklare Aarsagerne til disse Forskelle. I Overensstemmelse med denne Stræben efter at give Fremstillingen en Form, der svarer til den sluttede Proces, ender Bogen med Artikler af to tyske Fysiologer, Dr. *Otto Flössner* og Dr. *Jonas Schmidt*. Flössner hævder som sin Opfattelse, at Forskellene i Forbrug af Kalorier i forskellige Lande ikke alene maa tilskrives almindelige ydre Faktorer, saasom f. Ex. Økonomiens forskellige Udvikling, men ogsaa indre Aarsager, saasom f. Ex. Stofskiftevariationer fra Race til Race.

Elly Lindberg.